

ИНФОРМАТОР ЗА ДИСКРИМИНАЦИЈА

2019

МАРТ

Нееднаквиот третман кон определено лице или група на лица поради нивните лични карактеристики претставува дискриминација. Основите, видот и областите во кои дискриминацијата се забранува најдатално се опфатени со Законот за спречување и заштита од дискриминација. Прифаќањето на различностите и заштитата од дискриминација се многу важни за напредокот на секое општество. Од овие причини Мисијата на ОБСЕ во Скопје и Хелсиншкиот комитет ги набљудуваат случаите на дискриминација, активностите на државата и останатите здруженија на граѓани во делот на превенцијата и заштитата од дискриминација. Информаторот ги прикажува податоците од набљудувањето во текот на еден месец.

Случаи на дискриминација

Нееднаков
третман
овој месец

8

ОБЛАСТ

⚠ 2
работни
односи

⚠ 0
образование

⚠ 0
социјална
сигурност

⚠ 1
здравство

⚠ 3
пристап до добра
и услуги медиуми

⚠ 0
домување

⚠ 0
медиуми

⚠ 0
избирачки
права

⚠ 2
друго

Карakterистики на жртвата:

ОБЛИК НА ДИСКРИМИНАЦИЈА

директна

5

индијектна

0

вознемирување

3

СУДСКИ ПОСТАПКИ

Тековни судски постапки

0

Позитивни пресуди

0

Негативни пресуди

0

СЛУЧАИ НА ДИСКРИМИНАЦИЈА ОД ФЕВРУАРИ 2019

СЛУЧАИ НА ДИСКРИМИНАЦИЈА ВО 2019

СЛУЧАЈ:

Хелсиншкиот комитет за човекови права на социјалната мрежа Facebook забележа оглас за вработување врз основа на пол. Имено, во предметниот оглас огласени се две работни места – receptionist/ka и хигиеничарка со полно работно време. Од содржината на огласот за вработување, јасно се гледа дека работодавачот бара исклучиво женски лица за работните позиции. Во огласите за работните места, каде се изнесени деталите за регулирањето на работниот однос, видливо е дека работодавачот се обраќа во женски род (пријавена, осигурена). Особено во огласот за работното место хигиеничарка, работодавачот го именува самото работно место во женски род, а истото продолжува и во објаснувањето на регулирањето на работниот однос. Вака објавениот оглас го ограничува пристапот до вработување, јасно се гледа дека работодавачот бара исклучиво женски лица за работните позиции. Во огласите за работните места, каде се изнесени деталите за регулирањето на работниот однос, видливо е дека работодавачот се обраќа во женски род (пријавена, осигурена). Особено во огласот за работното место хигиеничарка, работодавачот го именува самото работно место во женски род, а истото продолжува и во објаснувањето на регулирањето на работниот однос.

Хелсиншкиот комитет поднесе претставка до Комисијата за заштита од дискриминација со барање да постапи во рамките на своите законски овластувања, да го испита случајот да утврди дискриминација врз основа на пол и да донесе мислење и препорака работодавачот да го отстрани дискриминаторскиот оглас за вработување.

СУДСКА ПРАКСА:

Во случајот „Киличини против Франција“¹, апликантката се жали на дискриминација по основа на раѓање во поглед на наследување. Имено, г-ѓа Киличини е француска државјанка, родена во военбрачна заедница, признаена од нејзиниот татко (Г.К.) во 1972 година. Случајот се однесува на делбата на имот помеѓу двете деца на Г.К. родени во брак и г-ѓа Киличини. По смртта на таткото, останината била отворена од страна со нотарски акт од 1992 година. Во согласност со поранешниот член 760 од Граѓанскиот законик, децата родени во брак се стекнале со наследен дел од 5/12 поединечно, додека г-ѓа Киличини добила само 2/12 од останината. Нотарското решение предвидувало дека наследните делови се конечни без поглед на кои биле идни измени во законодавството. Во 2001 година, Франција го промени своето законодавство, укинувајќи го нееднаквиот третман на военбрачните деца во наследувањето. Во 2005 година, со нотарски акт се извршила поделба на останината – земјиште кое што припаѓало на дедото од страната на таткото на г-ѓа Киличини. Во постапката како наследници се појавиле г-ѓа Киличини и нејзиниот полу-брат и полу-сестра, претставувајќи го нивниот почнат татко. Наследните делови повторно биле утврдени во согласност со член 760 од Граѓанскиот законик, со што апликантката се стекнала со половина од тоа што било следувало доколку била родена во брак.

Иако првостепениот суд го уважил барањето за промена на нотарскиот акт, пресудата била преиначена од страна на Апелациониот суд кој утврдил дека нотарскиот акт од 1992 година е конечен, а воедно и се однесува на останината од 2005 година.

Повикувајќи се на член 14 (забрана за дискриминација) од Европската конвенција за човекови права, во врска со член 1 од Протоколот број 1 кон Конвенцијата (заштита на имот), Европскиот суд за човекови права утврдил дискриминација во конкретниот случај.

¹ Quilichini v. France (app. no. 38299/15) - <https://hudoc.echr.coe.int/eng/>

РЕСУРСИ:

1. Еквинет „Европска легислатива за еднаквост: Лубето жртви на законските дупки“ <http://www.equineteurope.org/European-Equality-Legislation-People-falling-through-the-gaps>

2. Еквинет „Тела за еднаквост кои придонесуваат на целите од Агендана 2030 за одржлив развој“ - <http://www.equineteurope.org/Equality-Bodies-Contributing-to-the-2030-Agenda-for-Sustainable-Development>

3. Еквинет „Тела за еднаквост и Еквинет – Промовирање на еднаквост во Европа“ - <http://www.equineteurope.org/Equality-bodies-and-Equinet-promoting-equality-in-Europe>

4. Еквинет „Препораки за борба против дискриминација и говор на омраза во изборни кампањи“ - <http://www.equineteurope.org/Combatting-discrimination-and-hate-speech-in-election-campaigns-1352>

5. Еквинет „Како тела за еднаквост се борат против дискриминација по основа возраст“ - <http://www.equineteurope.org/How-are-Equality-Bodies-Fighting-Discrimination-on-the-Ground-of-Age>

6. Европска агенција за фундаментални права (ФРА), Резиме: Искуства и перцепции за антисемитизам – Втор прашалник за дискриминација и дела на омраза против Евреите во ЕУ“ - https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra/uploads/fra-2018-experiences-and-perceptions-of-antisemitism-survey-summary_en.pdf

7. Коалиција Маргини „Годишен извештај 2018: Сексуални и здравствени права на маргинализираните заедници“ - http://coalition.org.mk/wp-content/uploads/2019/03/Koalicija-Margini_Final-Preview.pdf

8. Transforma – „ВИДЕО Основни термини – пол и род“ - <https://www.facebook.com/transformam/videos/2187126958050509/>

9. Transforma – „ВИДЕО Што е медицинско потврдување на родот?“ - <https://www.facebook.com/transformam/videos/2318827208443059/>

10. Хелсиншки комитет за човекови права, КЗД за првпат утврди дискриминација по спроведено тестирање на ситуација“ - http://mhc.org.mk/announcements/917?locale=mk&fbclid=IwAR0nuWMJNUUI574omLbgKSak_u0WneT6NPQ5nuw0_6HzLX6-jZqebeurB0#.XJKz3KBKU

Содржината на ова издание не секогаш ги одразува погледите или ставовите на Мисијата на ОБСЕ во Скопје.

ОБСЕ

Организација за безбедност и
соработка во Европа
Мисија во Скопје

ХЕЛСИНШКИ
КОМИТЕТ ЗА ЧОВЕКОВИ
ПРАВА НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

ПРИЈАВИ ДИСКРИМИНАЦИЈА НА:

+389 (0)2 3119 073 / 078 252 812